

Izhaja vsak dan

sudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Pretežne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Naborini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 večer. Cene oglasov 16 stotink na vrsto peti; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se upravnica ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nafrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Poštno-branilnični račun št. 841.652.

Vojna med Rusijo in Japonsko.

Veliko navdušenje ruskega naroda za vojno.

PETROGRAD 13. Namestnik Aleksejev je brzojavil, da se je dne 11. t. m. potopila ruska ladja za prevažanje min »Jemisej«, ker je navstala eksplozija.

PETROGRAD 13. »Novoje Vremja« javlja, da je ladja »Jemisej« polagala mine na morje, da bi z istimi zaprla uhod v tajfenski zaliv. Ko je zapazila jedro na površje vode dvigajočo se ladjo, začela se je bližati a je o tem zadela na neko drugo mino, ki je o tem eksplodirala.

Nizozemska vlada notificirala je Rusiji, da se bo Nizozemska v rusko-japonski vojni vedla popolnoma nevtralna.

LONDON 13. Listu »Morning Post« brzojavljajo iz Washingtona večeršnjega dne: Tukajšnje japonsko odposlanstvo dobilo je danes popoldne brzojavko, v kateri se prvičkrat poroča o zgubah Japoncev pred Port Arturjem. Glasom tega poročila so bili 4 Japonci ubiti in 54 njih ranjenih in sicer na brodu japonskih torpedovk, med tem, ko so druge japonske vojne ladje ostale nepoškodovane. (??)

MADRID 13. Vlada je v lukah ukrenila vse potrebno za vestno varovanje neutralnosti.

HARBIN (Sibirija) 13. (Poročilo ruske brzojavne sgenture.) Naznanilo o mobilizaciji bilo je od naroda vsprejeto z navdušenjem in o popolnem zaupanju v silo Rusije. Vseled pozvanja vojaških obvezancev in vseled izseljenja kitajskih delavcev vlada veliko pomanjkanje delavcev. Mlini in delavnice so skrčile poslovanje. Cene živilom so zelo poskočile. V neki naredbi na svoje rojake, svetujejo istim kitajske oblasti, naj se zaupajo varstvu Rusov.

Mnogo žensk se pripravlja za postrežbo bolnikom. Promet ekspresnih vlakov se je zaustavil, istotako parobrodni promet v Daljni, Šangaj in Vladivostok.

PARIZ 13. (Poročilo »Agence Havas«.) Kakor se zatrjuje, bil je tukajšnji nunej pri japonskem poslaniku v ta namen, da bi od Japonske dosegel varstvo katolikov v Koreji. Nikakor pa ni nunej ponujal papeževga posredovanja v rusko-japonski vojni. Poslanik je izjavil, da bo Japonska, kolikor bo v nje-nej moči, varovala katolike.

PETROGRAD 13. Odposlanstvo državne sveta izročilo je carju Nikolaju udanostno adresno. Car je odposlanstvu izrekel svojo zahvalo ter dedal: Jaz upam, da Rusija, kakor vedno, tudi sedaj častno in do-

stojno izide iz težke skušnje ter da se na zunaj in znotraj ojačena povrne k mirovnemu delovanju, mojemu sreč tako dragemu in domovini tako potrebnemu.

PARIZ 13. Takoj po izbruhu vojne med Rusijo in Japonsko so ministri Delcassé, Pelletan in Doumergue častnikom, oziroma agentom brzojavno za ukazali, naj se nasproti obema vojujočima državama vedejo popolnoma nevtralna.

PERIM 13. (Otok v morskeji ožini Bab el mandeb t. j. južni izhod in Rudečega morja). Reuterjeva pisarna javlja: Danes ob 7. uri zjutraj plule so tukaj mimo ruske vojne ladje v spremstvu dveh torpedovk in jedrega parnika dobrovoljne mornarice. Ruske ladje so brzokone plule v Džibuti. (Na zapadne; — sfiške; — obali adenskega zaliva.)

BEROLIN 13. Wolfv biró javlja iz Yokohame (Yokohama je kakih 20 kilometrov južno od japonskega glavnega mesta Tokijo): Osobje ruskega poslanstva in ruskih konzulatov se je danes tukaj ukrelo na ladje.

RIM 13. »Messagero« javlja, da je italijanska vlada dobila iz italijanskega diplomatičnega zastopstva v Pekingu brzojavko, da je med tamošnjim prebivalstvom navstala velik strah, da bi Rusi ne zasedli mesta. Kitajski dvor se ne pripravlja na beg, ker ga je rusko poslanstvo pomirilo s zadržilom, da je neosnovana vest o nameravanem zasedenju Pekinga po Rusih. Kar se tiče vedenja kitajske vlade nasproti rusko-japonski vojni širijo se nasprotujoče si vesti. Izjava nevtralnosti se do sedaj ni še objavila.

SUEC 13. Reuterjev biró javlja: Vlada je odklonila prošnjo, da bi se ruskega uničevalca torpedovk, ki je dne 7. t. m. dospel pokvarjen v Port Said vsprejelo v tukajšnji »dock«.

SUEC 13. Vlada je pozneje dovolila, da se pokvarjeno rusko ladjo vsprejme v tukajšnji »dock« na popravo. Isto se nameruje po sueškem prekopu spraviti semkaj iz Port Saida.

VICTORIA (angleška Kolumbija) 13. Reuterjev biró javlja: Kanadski pacifični železnici pripadajoče ekspresne parobrodne proge nočejo izvrševati prevažanja živil na Japonsko, ker vsled vladnega navodila pripadajo parniki te proge mornarični rezervi in ker so živila vojna kontrabanda.

PETROGRAD 13. O večeršnjih na-

rodnih demonstracijah javlja »Upravitelj« vjestnik: Od vseučilišča korakala je ogromna množica naroda, na čelu jej visokoločci se zastavami, k carski zimski palači, kjer je pevala rusko narodno himno. Car in carica sta se prikazala na balkonu. Poveljnik z mške palače sporočil je manifestantom carjevo zahvalo. Množica je potem odkritimi glavami in pevajoča rusko narodno himno odšla proti Ančkovej palači, kjer sta se prikazala na oknu carica-udova in prestolonaslednik. Tudi tam je množica prirejela navdušene ovacije. Od tu napotila se je množica pred francosko poslanstvo, kjer je pevala rusko narodno himno ter marširale. Ko je prišla na balkon soproga francoskega poslanika z drugimi odličnimi osebami vred, navdušeno vsklikanje kar ni hotelo ponehati. Množica je navdušeno vsklikala vojski ter odšla potem zopet pred zimsko palačo. Ko sta se car in carica pojavila na oknu je navdušenje dospelo na vrhunec. Takega velikanškega pojava narodnega navdušenja Petrograd še ni videl. Mir se ni nikjer kalil.

TOKIO 13. Kitajska vlada je objavila večerj proglas, v katerem izjavlja popolno nevtralnost Kitajske.

BEROLIN 13. Velika križarka »Hansa« je prišla 12. t. m. v Port Artur in je istega dne odšla v Tsingtom z nemškimi ženskami, otroci in s pošto.

NEW-YORK 13. Mornarični tajnik je sinoči na nekem banketu imel govor, v katerem je izjavil, da se bodo Zjedinjene države nasproti rusko-jap. vojni vedle nevtralnno, ker nimajo drugega interesa nego tega, da vojna hitro konča ter da se iste ne udeleži nobena druga država. Govornik je zagotovil, da v tej vojni ne obstoji nobena nevarnost za mir Zjedinjenih držav.

BEROLIN 13. Wolfv biró javlja iz Tokija: Zapovedujoči admiral poroča o bitki pri Port Arturju, da so sicer »nekater« ladje (A koliko? Op. ur.) lahko poškodovane, ali nobena tako, da ne bi bila sposobna za vojno (?? ur.) Torpedovke so se vrnile po bitki k glavnemu ladijevju.

BEROLIN 13. Wolfv biro javlja iz Tokija: Japonski poslanik v Koreji poroča, da so odpotovali iz Soeula s posebnim vlakom v Čimulpo ruski poslanik, rusko prebivalstvo in poslaniška straža.

Brzojavne vesti.

Hrvatski sabor.

ZAGREB 13. Sabor je rešil proračun v tretjem čitanju. Na to je bil sabor po kraljevem reskriptu odgođen.

teljstvo, kjer sti bili Lucija in Teodora s predstojnico, ki jima je sladko govorila, naj bosti dobri, se je čul tihi glas veroučitelja.

Berta je rekla deklacima, naj gresti v šolo, a sama je šla v sobico, kjer je bil glasovir. Ta sobica je bila na hodniku, z oknom na dvorišče. Trojica dekle iz nižih razredov so se učile glasoviranja, skakaje po prstih okolo glasovirja. Njihov učitelj, slavni glasbenik Abelardo Malinetti, droben in suh, kosičavega obraza, na katerem ni bilo niti ene dlake, je zadrževal, spustivši plešasto glavo na stališčino oslanjalo. Bil je truden. Prejnjega dne je trobil na »bobardon« na nekem sijajnem sprevodu, a zatem je do jutra sviral na vrtu neke gostilne. Bil je odličen člen mestne godbe, ker je znal trobiti in svirati na razna godala, a tako tudi njegovi trije sinovi. Ta umetniška rodbina je natanjko vedela, kadar je bil imendan bogatejih ljudi na Reki. Oče in sinovi so šli, čim se je stemnilo, s svojimi godali od hiše do hiše, ter so edigrali po tri komade v veži, ali pod okni dotičnemu, ki je drugi dan slavil svoj imendan. Kopica bosonogih dečakov spremeljala jih je povsodi, ko so svirali v veži, obkolila jih je ter jih poslušala pobožno. Za vsako »serenado« je dobil Malinetti najmanje

Potovanje švedske kraljice v Opatijo. DUNAJ 13. Švedska kraljica je šla danes večer na potovanju v Opatijo mimo Dunaja.

Bolezen primasa Vaszaryja.

BUDIMPEŠTA 13. Stanje kardinala Vaszaryja se je obrnilo na bolje in je bolnik izven nevarnosti, tako, da bo že v nekoliko dneh mogel zapustiti postelj.

Francoski viceadmiral Maréchal umrl.

PARIZ 13. Viceadmiral Maréchal, bivši zapovednik vzhodnoazijske eskadre je večerj umrl.

Nesreča na morju.

LONDON 13. Lloydova agentura doznaja iz Delagoe: Parnik Gaza se je potopil pri trčenju z nemškim parnikom »Reichstag«. Mrtve so bile pri tem 3 osebe.

Rusko-japonska vojna.

Glasovi novin.

Praška »Politik« izborna označuje perfidno ravnanje Japonske in sedanje nesramno postopanje slavofobnega novinstva širom Evrope. Praški list povdarja, da je še ruska depeša, ki je naznanjala prekinjenje diplomatičnih odnosov, izrecno povdarjala, da temu koraku ni da bi morala slediti vojna. Tem večje je bilo presenečenje, ko je Japonska še notri v miru in brez vsacega mednarodnopravnega razloga, napadla rusko eskadro — da bi Rusijo izzvala v vojno, in to v temni noči, torej po načinu strahopetcev. To naj bi bila — »zmaga«? Le tisti »očividci«, ki preplavljajo svet z lažljivimi depešami, so mogli ta čin strahopetstva obdajati s jajem »zmage«. Že naslednji vojni čin, brezvspešno bombardiranje Port Arturja, ko so Japonci že po eni uri odkurili bi bil mogel poučiti vse lahkoverneže, česa je pričakovati od Japoncev, ko pridejo resnični vojni povodi. Ali tudi tu — bombardiranje — so hitro sledila najsenzacionalnejša sporočila raznih »očividcev«, ki so po golem čudežu povsod zraven. Ti so vsem onim, ki hlepe po »senzacijah«, podajali vse možne »podrobnosti«, ki pa vedno nosijo na sebi znak nevednosti in desorientacije. Vse, kar se je pisalo o raznih daljnih »zmagah« Japoncev, o »groznih prizorih« med bojem na morju, o »kapitulacijah« ruskih ladij — je bilo v Evropi fabricirano sleparstvo. Mi svetujemo našim čitateljem — pravi »Politik« — naj verujejo le depešam z zanesljivimi znankami, in naj vse, kar diši po »senzaciji«, vsprejemlje le kakor tendenciozno izmišljanje. Sedaj, ko Rusija še le razvršča svoje sile, ne more biti še govora ne o »zmagah« ne o »bitkah« na kopnem.

po dve dvajsetici. Kakor je trdil, sta mu največ »nosila« sv. Jožef in sv. Anton.

Ko je Berta odprla vrata, se je prebudil Malinetti, vstal in otrl oči.

— Gospod, vi ste trudni, duševno delo je naporno... tudi jaz sem delala vso noč — je vzdihnila predstojnica.

— Oprostite, gospica, da, truden sem malo. Pisal sem skoro do jutra drugo dejanje svoje opere... težko delo!

— Kaj vam pišejo iz Milana?

— Naj se požurim, ker tudi Verdi piše novo opero; pa kdor prej dovrši, njega opera se bo pela v prihodnji sezoni. Gledališče »La Scala« ne more dati dve veliki operi v jedni sezoni.

— A vi se požurite!

— Nočem. Jaz delam počasi. Gounod je osemnajst let pisal »Fausta«. Verdi sklepa na brzo roko...

— Oh, kako je trivialna njegova glazba! Njegove opere morejo ugajati le Italijanom, ki nimajo dosti čustva, da bi pojmlili klasično nemško...

— Oprostite, ali jaz mislim, da tudi Italijani...

(Pride še.)

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski pisatelj Evgenij Kumčić, prevel J. S.

Prvi del.

— Dobro, odlično, draga Pristinici! Res, vi ste iz Istre, iz Lovrana. Kaj ne, v Lovranu ne govori nobeden hrvatski?

— V Lovranu! — se je začudila učenka.

— Da, v Lovranu.

— Vsi ljudje v Lovranu umejo hrvatski. Jaz govorim z materjo in očetom največ hrvatski, a moj stari oče ne ve drugače, tudi moja teta in mnogi drugi ne znajo italijanski, ali so vsi dobri, ne ubijajo...

— Dobro, dobro, draga Pristinici.

— Tudi moja teta govori hrvatski! se je oglasila Teodora iz prve klopi.

— Ali, dragi otroci, pri vas ni Hrvatov! — jih je tolašila učiteljica.

— Vem, da jih ni, ali govorimo hrvatski, ker ne vemo italijanski — se je pohvalila učenka Pristinici.

Učenke sedmega razreda so dovršile svojo nalogo in oddale knjižice gospici Berti, katera je potem razlagala prirodoslovne znanosti. Pri viših razredih sti bili dve omari. V jedni je bilo deset ptičev, en maček in en zajec, a v drugi nekoliko rut in dva fizikalna stroja ali vse potrti, razčepani in zaprašeni. Gospica Berta je rekla Stelli:

— Prosim vas, vzemite ključe na mizi in odprite oba kabineta.

— Jaz odprem kabineta! — je zavpilo mnogo učenk ter pobitelo na katedro, da pograbijo ključe.

S katedre so privrele vse pred »kabineta«, pred oni dve omari, kjer je nastalo zvanje, da se je nekoliko ptic prevrnilo. Ko je Stella odprla omaro, iztrgala je »krokarju« pero iz repa. Vse ptice so bile na pol oskubljene. Grede okoli klopi na svoj prostor je Stella ono pero neopaženo zataknila Luciji v lase, čemur so se zasmejali vsi razredi. V tem je stopil v sobo veroučitelj, rudeč, bel, gladko počesan. Navstala je tišina; vse deklice so uprle oči vanj, on pa je gledal ali v knjigo, ali nekam v zrak. Ako mu je slučajao pal pogled na kako dekle v zadnjih klopih, je ta pordečila, a vse ostale so obrnile oči v njo. Celu uro je bilo tiho v sobi. V »ravna-

A na morju? Dejstvo je, da razun že uvrščenih nima Japonska nobenih drugih vojnih ladij, dočim ima Rusija bogato izborna rezervo v črnemorskem in baltičkem brodomstvu. Ta rezerva bi mogla priti na bojišče do tedaj, ko bodo velike operacije vojnih sil na kopnem zahtevale kooperacijo brodomstva. Japonska doživi na kopnem gotovo katastrofo, a zelo možno je, da tudi na morju. Ni smeti pozabiti, da je japonska vojska v vsem izključno navezana na transport po morju. Prvi začetni uspehi Japoncev so prihajali od tudi, da so imele ruske vojske — kar jasno izhaja iz carjevega manifesta — izrečen nalog, naj ne store nikakih činov ali korakov, ki bi imeli videnje vojevitosti; da niso bile ruske sile pred izdajanjem manifesta ni mobilizirane, ni zbrane, in da so celotne vojske ladije ostajale v navadnem mirovnem opravilu. Koliko mirne zavesti svoje moči je bilo v sklepu, da je Rusija — da bi je morala računati na izgube — pustila, naj pride dejanska provokacija od strani vročih Azijcev! Nu, le še nekoliko časa, dokler bo rusko razvrščanje dovršeno in začne operacije v velikem zlogu, bodimo pripravljeni na še nekoliko japonskih »zmag« v tendencijskih poročilih. Potem pa — to se more mirno prorokovati — bo tudi ta vrst vesti o »zmagah« postajala redkeja in redkeja in prihajala bodo za Japonce žalostna poročila. Le tisti »strategi«, ki spekulirajo — na borzi, utegnejo pošiljati še v svet »poročila očevidcev«, da bodo mogli žepe lahkovernih ljudij temeljito prazniti...

Listi, ki jih je praška »Politik« tako dobro označila, so poplavlili svet s poročili o pretresujočem utisu, ki ga je napravila po vsej Rusiji vest o »katastrofi«, ki jo je doživelo rusko brodomstvo pred Port Arturjem. Vse da je žalostno, konsternirano, potrto! V resnici pa je mišljenje v Rusiji vse prej, nego »potrto«. Zgodovina govori, da je bila Rusija že v vseh drugačnih kritičnih položajih — spominjamo le na Napoleonove vojne in krimsko vojno, ko je imela celo Evropo proti sebi — ne da bi jo bili mogli zrušiti. Sedaj pa da bi bili že »potrti«, ko se vojna proti Japoncem niti še ni prav začela?! Mišljenje in razpoloženje v Rusiji se zrcalita v izjavah ruskih novin. Ogorčenje je pač zavladalo v Rusiji na tolovajskem postopanju Japoncev, ne pa potrto. »Novoje Vremja« izvaja, da boj na morju ne prinese končne odločitve. Kljubovalna Japonska se bo morala poskusiti z vojsko na kopnem. Diplomati naj mislijo na zaveznike, ruski narod pa pozna enega samega zaupnega zaveznika: lastno svojo silo.

»Petersburgskaja Vjedomosti«, pišejo, da verolomstvo Japonske opravičuje najhujšega boj proti brezsrčnemu neprijatelju. Izguba nekolicin ladij za Rusijo ne pomenja nič, kakor ne bi za Rusijo nič ne pomenjalo, ako propada vsa mornarica v Port Arturu.

»Rus« kliče Boga proti neprijatelju. »Novo življenje, novi svet je proti nam. Bodimo vredni svojih prednikov. Osobito povoljna za nas je okolnost, da je Japonska začela vojno, ne da bi čakala na to, da nje prijatelji v Evropi oteže položaj Rusiji.

»Birževija Vjedomosti« pravijo, da je postopanje Japonske nedostojno civiliziranega naroda.

Parizki »Figaro« očita Japonski, da hoče razburjati fantazijo Evrope s širjenjem izmišljenih vesti o »zmagah in celó z napadi na obrežja, ki se niso izvršili nikoli. Celó tudi »New York-Herald« obdoljuje kitajsko vlado, da Japonci ne puščajo blizu poročevalcev novin, ker hočejo potajevati svoje izgube. Potem takem bi se moralo misliti, da o napadu na Port Artur so imeli le Rusi izgube. To pa ni res. Povodom obstreljevanja Port Artura so ruski topovi iz trdnjave spravili pet japonskih ladij in devet torpedov iz boja.

Kdo je zahteval vojno?

Postopanje Rusije vse čas, kar je začel kliti konflikt med Rusijo in Japonsko sem — je odprta knjiga. Vsaki korak ruske diplomacije je pričal, da je nje iskrena želja, da pride do sporazumljenja mirnim putem. Rusija je dovoljevala vse možne koncesije in je šla v tem do one meje, preko katere ni smela iti, ker sta jej zabranjevala življenski interes in lastno dostojanstvo. Izlasti glede Koreje je Rusija šla do skrajne meje odjenljivosti: ustreči je hotela malone vsem japonskim željam. Toda Koreja se je trmoglavo oprijemala mandžurskega vprašanja. Hotela je nastopiti kakor zaščitnica integri-

tete Mandžurije in suverenih pravic Kitaja nad to veliko pokrajino. Z eno besedo: Japan je zahteval, da se Rusija enostavno odpove temu, za kar je doprinesla neizmernih žrtv. Zahtevam Japonske glede mandžurskega vprašanja se je postavila Rusija na jedino pravilno stališče: to je stvar, o kateri imata govoriti le Rusija in Kitajsko.

Osobito glede zadnjega odgovora Rusije je poročalo vse evropsko novinstvo, da je bil skrajno koncilijanten in celó ofcijelna nota ruska o pretrganju diplomatskih odnosov je še izražala nado, da ne pride do vojne. Dejstvo pa, da Japonska ni čakala na odgovor in da je celó — kakor trde mnogi — sama preprečila uročenje odgovora, pričar vendar prejasno, da je Japonska hotela vojno. Koliko te izizvalnosti je pisati na račun japonske bojevitosti, a koliko na račun evropskega in ameriškega podpihovanja — to je seveda drugo vprašanje. — In ako ne bi bilo drugih dokazov za miroljubnost Rusije, bil bi dovoljen dokaz že v osebi carjevi. Kdor je dal plemenito inicijativo za konferenco v Haagu, ta gotovo ni prijatelj mešarjenju na bojnem polju. Še eno okolnost bi naveli mi, ki uprav kriči, da Rusija ni hotela vojne. Japonci so zajeli dve veliki ladiji, ki sti bili v popravilu v nekem — japonskem pristanišču. Da so Rusi mislili izzvati vojno na vsaki način, bi li bili puščali prav teh dni svoje ladije v japonskih pristaniščih?! Prosimo, odgovorite!

Avstro-ogrski vojni ladjl na bojišču.

Avstro-ogrška stacionarna ladija, križar »Aspern«, kateremu zapoveduje fregatni kapitan Grinzenberger, je ostavila Hongkong in se je podala na bojišče severno Kitaja. Tako se je ukrenilo v eventuelno varstvo avstro-ogrskih interesov. Pa tudi v namen boljega zasledovanja bodočih dogodkov na bojišču. Tudi avstrijski križar »Elisabeth« je na skrajnem Vztoku. Isti je sicer na potu v Avstralijo, ali utegne dobiti nalog, da odplovi v kitajsko vodovje.

Avstrijski na skrajnem Vztoku.

V Soeulu, Čimulpu in v Daljnem živi sedaj le 5 rodbin avstro-ogrskih državljanov. V Port Arturu ni nobenega poslanca avstro-ogrškega. V Koreji, Mandžuriji in severnem Kitaju ne bo torej potrebno čuvati avstrijskih interesov. Drugače pa bi bilo, ako se volni dogodki prenesejo tudi na Kitajsko, ali ako bi tudi Kitaj posegel aktivno v dogodka. Potem utegne naše poslanstvo v Pekingu zahtevati, naj se pošlje naših vojnih ladij v pešilski zaliv.

Coup d'etat na Balkanu.

Od našega izrednega dopisnika in velikega prijatelja Slovencev dobivamo iz Belegrada sledečo kratko ali jako markantno in senzacijonelno vest:

»Tajne in solidarno sporazumljenje med sedanjo močno in vladajočo vojniško stranko v Srbiji in med vojniško stranko na Bolgarskem je gotov čin. Ta fakt je izredno važen, osobito toliko glede notranjega stanja v Bolgarski, kolikor ozirom na prekerno položenoje bolgarske dinastije Koburžanov. Tem večje važnosti pa je ta fakt, ker se je to dogodilo proti volji in proti političkim aspiracijam kneza Ferdinanda, čegar obstanek v Bolgarski je le vprašanje časa.

Kdo ve, da se knez Ferdinand nekega jutra ne najde in pojavi v onem historičnem mestu Reni, v katerem se je tudi knez Aleksander Battenberg v svoj čas iznenada našel.

To vest prinašamo brez kakoršnjega-koli komentarja, ker ne smatramo sedaj še umestnim, da bi ta dogodek komentirali se specifično slovenskega stališča. Pridre pa gotovo ugoden čas za to.

Dnevne novice.

Karta rusko-japonskega bojišča, katero smo obljubili včeraj svojim čitateljem in katero smo navlašč naročili za naš list ni še dogotovljena. Dotični zavod nam javlja, da jo dobimo še-le v par dneh, vsakako prihodnjega tedna. Da pa imajo naši čitatelji saj začasno nekaj v rokah ter da se zamorejo orijentirati saj za silo o bojišču, dali smo napraviti in litografirati na hitro danes priloženo karto. V kratkem dobe naši čitatelji drugo popolnejšo karto. Naj nam se torej ne zameri, ako prilagamo za danes le površno in v naglici izdelano karto ter naj se upoštevna našo dobro voljo ustreči čitateljem po možnosti.

Vprašanje poljskih čuvajev v tržaški okolici. To vprašanje, ki živo poseza v interese našega kmeta po okolici, se vleče že več let, ker vsi poskusi, ki so jih vprizorili okoličani za uspešno rešenje tega vprašanja po različnih poteh, so bili brezuspešni. Danes pa moremo javiti okoličanom, da je to vprašanje slednjič prišlo do ugodne rešitve. Mestna delegacija je sklenila namreč nastaviti enajst poljskih čuvajev za okolico z 730 K plače za vsacega moža in je gospod namestnik že potrdil ta sklep delegacije.

Posebni zadovoljstvom dajemo sporočilo našim okoličanskim kmetom.

Ti poslednji pa bodo gotovo iz srečnega hvalnega njemu, ki se je posebno zavzemal za to vprašanje in ki ima glavno zaslugo; to je bivši poslanec in svetovalec, gospod Ivan Gorup na Opčinah.

Potrjeni sklepi mestne delegacije. C. kr. namestnik je potrdil nastopne sklepe mestne delegacije: Najemne pogodbe za trojico prodajalnic v municipalnem poslopu, se obnove. Dosedanji konjederec Mihael Joras je stavljen v pokoj in se mu pripoznava pristojna mu pokojnina. Materi nekega zdravnika se dovoljuje nadaljnje uživanje milostne pokojnine. Sluga v neki mestni šoli je izpuščen in službe kazenskimi potom.

Za prihodnje občinske volitve. Namestništvo je določilo, da je vse pritožbe proti sklepom magistrata o reklamacijah proti volilnim listam, predložiti namestništvu, o katerih bo razsojalo kakor druga istanca. — »Piccolo« kriči, da je s tem zopet kršena občinska avtonomija. O stvari bomo govorili še, ker nam za danes nedostaja prostora.

Nadvojvoda Oton v Ljubljani. Predvčeršnjim se je nadvojvoda Oton — na potu iz Dubrovnika — kake štiri ure mudil v Ljubljani. Po obedu na kolodvoru se je vozil po mestu v županovi kočiji. »Slovenski Narod« poroča, da je Ljubljana napravila na nadvojvodo najugodnejši utis.

Na eklatantnem, kričečem izgledu so videli zopet enkrat naši in — »Piccolo« tržaški čitatelji, kakove vrste list je to! Če kakov list poroča tendencijsno, ko meni, da služi s tem kaki javni stvari, kateri je udan, naj bi že bilo, da si tudi to ni lepo in pravilno. Če pa kakov list, dan na dan prinaša apretirana, ali celo naravnost izmišljena in izlagana poročila samo zato, da ustreza svoji požrešnosti, če s krivimi poročili hoče le zavajati ljudi, da kupujejo ta list, potem je to početje, ki se gnusi, ker je to višek časnikaške nemoralne.

Sicer se ob takih viharjih dogodkih, kakoršnim je sedaj pozorišče skrajni Vztok, ne more izogniti — to je izključeno — noben list slučajem, da donša kako netočno ali povsem neresnično poročilo. Mnogokrat ni možno vedeti: lahko je vest izlagana, lahko pa tudi resnična. V takih slučajih priobčujemo listi v »dobri veri« in odgovornost ne pada na njih. Ali, kar počenja »Piccolo« vse te dni, odkar je začela vojna, to je že skrajno, nedopustno in neodpustno. Če nima vesti, ki bi žgačale živce njegovim lahkoživim čitateljem in — čitateljicam, pa si izmišlja. Predainoči je prinesel na prvem mestu brzojavk dve vesti, ki sti imeli znak neverjetnosti na delu. »Port Artur so Japonci vzeli!« — »Admiral Aleksejev ujet!« To je bilo vrščanje v laških krogih, to je bilo hitanja po tabakarnah, ljudje so se tepli za »Piccolo« in — administracija lista je napravila izborna kupčijo!!

Tako dela »Piccolo«. Nekateri ruske ladije je dal potopiti že po pet, šestkrat, in potem, ko jih fje potopil v šestič, jih pušča — nastopati v kaki novi bitki. Sploh je že fental toliko ruskih ladij, da siromski ruski admiral ne more imeti ni ene več na razpolago pred Port Arturjem!

Koliko časa se bo dajalo italijansko občinstvo guliti na takov brezobrazen način, to nas ne briga dalje. Briga pa nas, koliko časa se bo dajalo varati naše slovensko občinstvo?! Ni samo radi lepih novcev, s katerimi tudi slovensko občinstvo plačuje — laži, ampak je veliko več radi tega, ker se to naše občinstvo dan na dan skoro brez potrebe vznemirja, žali, jezi in proklinja... in — kupuje dalje »Piccolo«.

Igovarja se naše občinstvo, da ima »Piccolo« obilico brzojavk. Lahko mu. Če bi ga mi hoteli posnemati in bi javnosti prodajali fabrizirane laži, tudi mi bi prinašali kolone brzojavk. Saj v to ne treba drugega nego primerne rutine in — brezvestnosti.

Zgodovinske — laži! Pod tem naslovom smo prešli:

Tukajšnji list »Indipendente« je prinašal delj časa članke, spisane po nekem Garibaldi Apollonio, ki je opisoval znamenitnejše politične dogodke v Trstu od leta 1877. naprej.

Pisec teh vrstic ni imel prilike čitati vseh objavljenih člankov; zato tudi ne ve, je-li v istih vse veredostojno; ali je morda v tej najnovejši »zgodovini« kaj več takih kozlov, kakoršnje strelja laški pisec v »Indipendentu« od preminolega petka. — Ko opisuje volitev za državni zbor, ki se je vršila 1885. leta, pravi, da so Slovenci, potem, ko se je proglasila izvolitev pok. Nabergoja — nameravali naskok na dve »liberalni« društvi, in sicer na staro »Operaio« in na »Cikorijo« — pardon: »Concordio«! Pisec trdi, da je ta naskok zagrabilo meščanstvo, katero se je v vsej naglici in v velikem številu zbralo na trgu Gadola (Sedaj Piazza Nuova).

Pisec teh-le vrstic se je z vso intenzivnostjo udeležil omenjene volitve in je bil navzoč na vseh demonstracijah. Na trgu Gadola se je zbralo nad 1000 okoličanov in kakih 300 dobro organiziranih mestnih Slovencev. Proti tem je stalo pod društvom »Operaio« največ 400 mladičev. In ti naj so branili naskok slovenski množici?! Pojdite, g. Apollonio, pravite to v Rim ali kam drugam, ker mi, ki smo bili navzoči, nečemo požirati tako debelih laži!

Mi smo le upili: »Doli s »Cikorijo«! »Doli z Mauronerjem«! Nismo pa niti sanjali o kakem naskoku, katerega bi bili, da smo ali za tem, tudi izvršili in to brez vsake težave! Raskovič je res prišel in rekel: »La nostra cara »Operaio« è in pericolo e noi dobbiamo difenderla fino all'ultima goccia del sangue nostro (Naša draga »Operaio« (delavsko društvo) je v nevarnosti in mi jo moramo braniti do zadnje kaplje naše krvi). Ali mi in z nami naši bratje iz okolice smo se spustili na to v — homeričen smeh! — Da ni prišel redarstveni komisar in zapodil Raškoviča, bi jo bili vi gotovo izkupili, ker so nas pravocirali z vskliki: »Viva Mauroner itd.«! Koliko nas je bilo in kako smo bili pomešani med njimi — določenim namenom, bi vedel povedati redarstveni funkcionar Tiz, ki nas je slovenski nagovarjal naj gremo pred, kar smo tudi storili — ko smo videli, da so se že preveč tresli pred »slovenskim morjem«!

Odhajajoči smo skupno peli naše narodne pesmi oni pa so se lepo poizgubili!

Tako je bilo, gosp. Apoloni in nič drugače!

Mobilizacija. V »Slovenec« čitamo, da je po Ljubljani krožila vest o mobilizaciji 7. (temešvarskega) voja. V vojaških krogih da ni nič znanega o tem. Vendar je možno, da je ta vest le prezgodnja; a resnica je — pravi »Slovenec«, da so dobili oziroma dobivajo nekateri rezervni častniki pismene ukaze, naj imajo svoje stvari popolnoma v redu, da bodo pripravljeni za vsaki slučaj.

Petje starih posnemajo mladi. Če so stari postavni Celjani veliki Germani, zakaj naj bi ne bili njihovi sinovi — sinovi velike Germanije?! Na jabolku ne rastejo hruške. In če že stari glasno in demonstrativno kažejo svoje velikomnaško mišljenje, zakaj neki naj bi je skrivali mladi?! Pozno v noč — mladi gimnazijalci pozno v noč — pevajo po ulicah mesta celjskega svojo »velepesem« — »Die Wacht am Rhein«. Kje neki pa so se napili minolo soboto zvečer tolikega navdušenja?! Nu, kje drugje — nego v gostilni. Profesorji vedo o tem, ali vendar — ne vedo! To dejstvo je vredno zabeleženja posebnost zato, ker je ravnateljstvo celjskega gimnazija vse drugače tenkovestno, ako bi slovenski dijaki še le hoteli iti na kako slovensko prireditve! Kar že v naprej je letos prepovedalo dijakom na tako nedolžno zabavo, kakoršna je — Miklavžev večer! Mladi posnemajo stare in kakor je starim Germanom vse dovoljeno, tako je menda vse dovoljeno mladim, ki bi prav za prav morali sedeti pri učni knjigi, pak raje provocirajo po noči in žalijo narodni čut Slovencev. Blagor njim, ki so sinovi naroda dr. Koerberjevega! Angelj varuh jih čuva tudi tedaj, kadar — uganjajo nespodobnosti.

Slovenskim dijakom pa se prav godi; zakaj niso bili previdnejši o izbiranju svoje narodnosti.

Ali šalo na stran! Kakov element bo to v javnem življenju, ako že v taki nežni mla-

Zaloga
izvožno-marčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)
Pive
v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi
— **Kvasa** —
iz tovarne **Bratov Reininghaus**
Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga **Mattonijeve Giesshübler**
vedno sveže kisle vode
po zmernih cenah
pri
ANTONU DEJAK junior
TRST
Via degli Artisti št. 9 in 10.

Humoristično-satirični tednik
„Škrat“
izhaja v Trstu redno vsako soboto.
Naročnina za vse leto 6 kron.
Novi naročniki dobijo še vse letošnje številke. — Zahtevajte brezplačne številke na ogled!
Posamične številke se prodajajo v tobakarnah po 10 stotink.

ZOBOZDRAVNIK
Univ. Med. Dr. Makso Brilliant
v TRSTU
ulica S. Antonio št. 9. II. nadstr.
Izvršuje izdelanje z emajlom, porcelanom srebrom in zlatom.
Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje.
ORDINIRA od 9.—12 predp., 3.—5. popol

Velika zaloga istrskega vina
dobro nadomestilo kraškega terana.
Postrežba točna. Razpošilja na vse strani
Macarol Fran, Sežana.

Fotograf August Škapin
Vrabe postu št. Vid nad Vipavo
se priporoča za izdelovanje krasnih razglednic ter pride fotografirati dotičen kraj ne da bi za to kaj računat.
Izdeluje povečane slike v naravni velikosti in po fotografiji brez vsakega predplačila.
Cena K 6.— brez in K 11.— z okvirjem sliko se plača še le po izročitvi.
Fotografira v vseh formatih in velikosti bodisi posamezne osebe ali cele skupine.
Vse po nizki ceni ter z umetniško dovršnostjo.

Naznanilo.
Podpisani si časti naznanjati slavnemu občinstvu, da je prevzel dobroznano gostilno
AL GRAPOLLO D'UVA
v ulici Belvedere 23.
TOČI: črno istrsko po 40 novčičev.
» Opolo » 40 »
belo Vipavsko » 40 »
za na dom » 36 »
Vermut » 80 »
Domača kuhinja je vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili.
Se priporoča uljudno
Ivan Krebelj.

Varstvena znamka: **SIDRO.**
LINEMENT. CAPSICI COMP.
iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.
Pri vkupovanju tega posoda priloženega domačega zdravila na se pazi edino le na originalni steklenice v zavitkih z našo varstveno znamko „**SIDRO**“ z Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.
Richterjeva lekarna pri slatnem levu v Pragi
1. Elizabetine ulice 5.

Svoji k svojim!
Zlatar
DRAGOTIN VEKJET
(C. Vecchiet).
TRST. — Corso štv. 47. — TRST.
Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.
Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Svoji k svojim!
FREDIN
Najboljše sredstvo za čiščenje vsako fino obuvalo. Rumeno ali črno.
Najbolj se priporoča za Zoxcalis, Oscania, Chevreaux in lakirane čevlje.

Odlikovana 1894. 1891. 1894.
Odlikovana tovarna
na vodno in parno silo z najboljšimi stroji iz prvih nemških tovarn
ter
velika zaloga vsakovrstnega pohištva
Ivan Doljak v Solkanu pri Gorici.
Samostojna tvrdka brez vsake zveze z drugimi, ustanovljena l. 1889.
V lastni hiši. Lastne žage.
Tovarna razpolaga z mizarji, veščimi od najnavadnejših do najfinjših del vseh slogov, enako z izvrstnimi strugarji in rezbarji in najbolj izurjenimi tapetarji, tako, da lahko prevzame in izvrši v najkrajšem času vsako delo vseh slogov; prevzame tudi mebliranje vil, prenočišč, uradov itd. z navadnim in najfinjšim pohištvom.
Za mizarje.
Velika zbirka obkladkov (remeša), strgarskih in rezlarskih izdelkov, za izdelovanje zrezanega in pooblanega lesa, vsakovrstnih okraskov, gol, kornizov in vseh drugih mizarskih potrebščin.
Vsaka konkurenca izključena, ker se dela samo iz lesa, posušenega v nalašč z to napravljene pečeh, ter se tvrdka drži gesla: **Solidnost in točnost v postrežbi.**
Vihu tega se jeni za vsak poramezen kos. — Bizojavi: **Doljak — olkan.**

Svoji k svojim!
M. AITE
velika zaloga z manifakturnim blagom
ul. Nuova št. 36 vogal ul. Lazzaro, s podružnico ul. S. Lazzaro št. 5.
si devoljuje obvestiti slavno občinstvo in svoje cenjene odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prestore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam cenj. odjemalcev.
V obeh prodajalnicah dobiva se razno blago boljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srčice, ovratnike, vratnice, tu je velikanski izbor platnenga in bombažnega blaga, prtov in prtičev, ter vsake vrste perila bodi od bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odev, kakor tudi koltre lastnega izdelka. Pletenike, svilenine, raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke. Velikanski izbor snovij za narodne in cesarske zastave in narodnih trakov za društvene znake.
Sprejema naročbe za moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnatančneje po cenah, da se ne boji konkurence.
Kupljeno blago, katero slučajno ne bi ugajalo se zamenja, ali pa se vrne tudi denar brez nikakih zadržkov.
Poskušati za se prepričati!

Martin Krže - Trst
Trg S. Giovanni št. 1.
Priporoča svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje, emajla, kositarja, ali cinka, nadalje posamentarije, kletke itd.
Za gostilničarje pipe, krogle, zemljeno in stekleno posodo za vino.
Razpošilja na deželo.
Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in pletenja, šafov, brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih košev, jerbasov in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov.
Postrežba na dom. Cene zmerne.

Salvator balzam (Liquor aromatic)
Najuspešnejše domače zdrailo proti trganju (migraene), zoboboli, glavoboli, zagrenju ter raznim želodčnim in črevnim boleznim; zdravi materico, jači vid ter je v vsakem pogledu univerzalno domače zdravilo prve vrste.
Cena omotu od 11 steklenic z navodilom 5 K ako se denar pošlje na spodnji naslov.
Kašelj zdravi hitro in temeljito od starih časov vže poznano domače zdravilo — Trpotčev sok.
Cena steklenici z navodilom, ako se denar naprej pošlje poštne prosto K 2.40.
NASLOV ZA NAROČBE:
LEKARNA H „SALVATORJU“
Fr. Riedl, VARAŽDIN kbr. 103.

V I. zagrebškem vojaško-pripravljalnem zavodu (šola in internat) Berislavičeva ulica šte. 12. se začne 1. marca t. l. 7 mesečaj
letni glavni tečaj
za one mladenče, koji žele zadočiti pravico za jednoletnega prostovoljca.
Program brezplačen.

Precizijska ura „Glashütte“
Najboljši tek!
Popolnoma plašena kavalirska remontoir-ura na sidro za gospode.
Ura je hermetično zaprta in je to naj obvarovana pred prahom in vodo ter vsled tega ni izpostavljena spremembam temperature. Ima 15 rubinov in je tek sidra vidljiv na sprednji kazalnej plošči. Petletno pismeno jamstvo za pravilen tek Jeklena stane, odprta 28 K. z odskočljivim pokrovom K 33.—, odprta 35.— K. z odskočljivim pokrovom K 40.—, iz dvojnatega double zlata (pokrovi se preplečeni se solidno in pristno zlato ploščo toraj ne pozlačen) jamči se, da ta ura 25 let izgleda kakor popolnoma zlata, stane le 40.— K. z odskočljivim pokrovom K 45.—. Veržice iz dvojnega double v najmodernejših oblikah po 8 K in 12 K. v razmerju z njih težo.
Razpošilja franko in carine prosto po povzetju ali preplačilu

Uhrenhaus „Chronos“ Basel, Švica.
Na pisma v Švico staviti je znakmo od 25 stot., na dopisnice pa 10 stot.
Cenike na zahtevo franko.
Najstarejša slovenska zaloga in tovarna pohištva Andreja Jug v Trstu, ulica S. Lucia 21. (zadej tribunala) priporoča vsake vrste solidno izdelanega, svetlo ali temno poliranega pohištva.

V novi prodajalnici pohištva
ulici Madonnina št. 15 u Trstu
se nahaja na izbero okvirja in zrcala po konkurenčni ceni.
Andrej Wouk.

Hruška mlekarja pri Sv. Jakobu.
ulica delle Scuole 18, uhod Campo S. Giacomo
naznanja cenjenemu občinstvu, da je preskrbela razven pri Sv. Jakobu tudi za mesto
dostavljenje mleka na dom.
Priporoča se vsled tega tudi cenj. mestjanom balgohotno podpora Postrežba točna.
Mleko vedno sveže.

Odda se pekarna na račun.
Ponudniki morajo biti večji pekarski stroki in morajo položiti primerno kaveijo. — Pekarna je na zelo ugodni poziciji mesta.
Natančneje se poizve v ul. Geppa št. 18. II. n., vrata št. 7.

Kavarna
pri Sv. Ivanu
filijalka kavarne „Fabris“
je ob sobotah, nedeljah in ponedeljkah ter praznikih otvorena celo noč.
Specijaliteta: sladoled alla Napoletana. Biljard.
Slovenskega stenografa
sprejme takoj pisarna odvetnikov Dr. Abrama in Dr. Rybář-a v Trstu.